

## วิชากฎหมายอาญา 1 : หลักทั่วไป

### Criminal Law 1 : General Principles

**คำถามข้อ 1** ต่างหูกี่หื้อชาแนลเป็นของนางจี้จี้แต่นางอุนิเข้าใจผิดคิดว่าเป็นของนางเบปู้ นางอุนิต้องการทำลายทรัพย์สินของนางเบปู้จึงหลอกนางมาธ่าว่าต่างหุดังกล่าวเป็นของนางอุนิและขอให้นางมาธ่าช่วยทำลายต่างหุดังกล่าวเพราะไม่ต้องการใช้งานแล้ว นางมาธ่าด้วยความประมาทของตนได้หลงเชื่อจึงนำต่างหุดังกล่าวมาวางบนเตียงจากนั้นได้ใช้ปืนยิงจนต่างหูกกระจุยกระจาย และกระสุนปืนได้แฉลบเฉียงเลยไปถูกแมวของนางแมรี่ที่กำลังนอนกินขนมแมวเลียอยู่ห่างไกลออกไปประมาณ 80 เมตรตายคาที่อีกด้วย

ให้นักศึกษาวินิจฉัย 4 ประเด็นดังต่อไปนี้

- (1) นางมาธ่ามีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (ต่างหูก) ของนางจี้จี้หรือไม่ เพราะเหตุใด
- (2) นางมาธ่ามีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (แมว) ของนางแมรี่หรือไม่ เพราะเหตุใด
- (3) นางอุนิมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (ต่างหูก) ของนางจี้จี้หรือไม่ เพราะเหตุใด
- (4) นางอุนิมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (แมว) ของนางแมรี่หรือไม่ เพราะเหตุใด

#### แนวคำตอบ

**ประเด็นที่ 1 ความรับผิดทางอาญาของนางมาธ่าต่อนางจี้จี้ (กรณีต่างหูก) :**

ในความรับผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามมาตรา 358 นางมาธ่ามีการกระทำความผิด เคลื่อนไหวร่างกาย การกระทำครบองค์ประกอบภายนอกของความผิด กล่าวคือ ผู้กระทำคือผู้ใด การกระทำคือทำลาย และวัตถุแห่งการกระทำคือทรัพย์สินของผู้อื่น แต่การกระทำขาดองค์ประกอบภายในของความผิด เนื่องจากนางมาธ่ามิได้รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด กล่าวคือ มิได้รู้ว่าต่างหูกเป็นของนางจี้จี้ ฉะนั้น จึงจะถือว่านางมาธ่าประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผลของการกระทำมิได้ ตามมาตรา 59 วรรคสาม ดังนั้น นางมาธ่าจึงไม่มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (ต่างหูก) ของนางจี้จี้ เพราะการกระทำขาดองค์ประกอบภายในของความผิด อนึ่ง แม้ความไม่รู้ข้อเท็จจริงตามมาตรา 59 วรรคสาม ได้เกิดขึ้นด้วยความประมาทของนางมาธ่า

แต่นางมาธาก็ไม่มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามมาตรา 358 เพราะความผิดตามมาตรานี้ต้องกระทำโดยเจตนาเท่านั้น

### **ประเด็นที่ 2 ความรับผิดทางอาญาของนางมาธ่าต่อนางแมรี (กรณีแมว) :**

ในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามมาตรา 358 นางมาธ่ามีการกระทำประเภทเคลื่อนไหวร่างกาย การกระทำครบองค์ประกอบภายนอกของความผิด กล่าวคือ ผู้กระทำคือผู้ใด การกระทำคือการทำลาย และวัตถุแห่งการกระทำคือทรัพย์ของผู้อื่น แต่การกระทำขาดองค์ประกอบภายในของความผิด กล่าวคือ นางมาธ่าไม่ได้ประสงค์ต่อผลและไม่ได้เล็งเห็นผลตามมาตรา 59 วรรคสอง และกรณีนี้ไม่ใช่การกระทำโดยพลาดตามมาตรา 60 เพราะนางมาธ่ามิได้มีเจตนาที่จะกระทำต่อทรัพย์ของนางจิตจี้มาก่อน ดังนั้น นางมาธ่าจึงไม่มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (แมว) ของนางแมรี เพราะการกระทำขาดองค์ประกอบภายในของความผิด

### **ประเด็นที่ 3 ความรับผิดทางอาญาของนางอุณิต่อนางจิตจี้ (กรณีต่างหู) :**

ในความรับผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามมาตรา 358 นางอุณิมีการกระทำประเภทเคลื่อนไหวร่างกาย (โดยการหลอกนางมาธ่า) การกระทำครบองค์ประกอบภายนอกของความผิด กล่าวคือ ผู้กระทำคือผู้ใด โดยกรณีนี้นางอุณิเป็น “ผู้กระทำความผิดโดยทางอ้อม” ส่วนนางมาธ่าเป็น “ผู้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด” การกระทำ คือทำลาย และวัตถุแห่งการกระทำคือทรัพย์ของผู้อื่น การกระทำครบองค์ประกอบภายในของความผิดประเภทประสงค์ต่อผลตามมาตรา 59 วรรคสอง โดยสำคัญผิดในตัวบุคคลตามมาตรา 61 มีความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผล ไม่มีเหตุยกเว้นความผิดและไม่มีเหตุยกเว้นโทษ ดังนั้น นางอุณิจึงมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (ต่างหู) ของนางจิตจี้ โดยประสงค์ต่อผลโดยสำคัญผิดในตัวบุคคลตามมาตรา 358 ประกอบกับมาตรา 59 วรรคสอง และมาตรา 61

### **ประเด็นที่ 4 ความรับผิดทางอาญาของนางอุณิต่อนางแมรี (กรณีแมว) :**

ในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามมาตรา 358 นางอุณิมีการกระทำประเภทเคลื่อนไหวร่างกาย การกระทำครบองค์ประกอบภายนอกของความผิด กล่าวคือ ผู้กระทำคือผู้ใด การกระทำคือทำลาย และวัตถุแห่งการกระทำคือทรัพย์ของผู้อื่น

การกระทำครอบงำประกอบภายในของความผิดประเภทการกระทำโดยพลาด  
ตามมาตรา 60 มีความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผล ไม่มีเหตุยกเว้นความผิด  
และไม่มีเหตุยกเว้นโทษ ดังนั้น นางอุนิจึงมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (แมว)  
ของนางแมรีโดยพลาด ตามมาตรา 358 ประกอบกับมาตรา 60

**คำถามข้อ 2** นายเดวิด คนสัญชาติอเมริกัน ใช้มีดแทงนายคำม่วน คนสัญชาติลาว จนได้รับบาดเจ็บขณะที่ทั้งสองกำลังยืนถ่ายรูปรบนสะพานมิตรภาพไทยลาวฝั่งประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นายคำม่วนเมื่อได้รับบาดเจ็บจึงเดินทาง สะพานเข้ามาในเขตประเทศไทย เพื่อจะรักษาบาดแผลในโรงพยาบาลในจังหวัดหนองคาย ระหว่างที่นั่งรถไปที่โรงพยาบาล ปรากฏว่า นายจอห์นคนสัญชาติอังกฤษโกรธที่คนขับรถ ที่พานายคำม่วนไปโรงพยาบาลขับปาดหน้ารถของตน จึงขับรถชนรถที่นายคำม่วน นั่งมาทำให้รถคว่ำ นายคำม่วนได้รับบาดเจ็บสาหัส กระดูกสันหลังหัก นายคำม่วนมา ปรีक्षाท่าน เพื่อจะดำเนินคดีกับนายเดวิด และนายจอห์นที่ศาลไทย โดยจะดำเนินคดี กับนายเดวิด ฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 และนายจอห์น ฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 297 ดังนี้ ท่านจะให้คำปรึกษาแก่นายคำม่วนอย่างไรเพราะเหตุใด

### แนวคำตอบ

นายคำม่วนสามารถดำเนินคดีกับนายจอห์นฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นได้รับ อันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 297 ที่ศาลไทยได้ เพราะนายจอห์น ได้กระทำความผิดในราชอาณาจักร จึงต้องได้รับโทษตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติ ไว้ในมาตรา 4 วรรคหนึ่ง

นายคำม่วนไม่สามารถดำเนินคดีกับนายเดวิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 ที่ศาลไทยได้ เพราะไม่ใช่กรณีกระทำความผิด ทั้งหมดในราชอาณาจักรตามมาตรา 4 วรรคหนึ่ง, ไม่ใช่กรณีกระทำความผิดในเรือไทย หรืออากาศยานไทยตามมาตรา 4 วรรคสอง, ไม่ใช่กรณีกระทำความผิดส่วนหนึ่งส่วนใด ในราชอาณาจักรตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง ตอนต้น, ไม่ใช่กรณีผลแห่งการกระทำเกิดใน ราชอาณาจักรตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง ตอนท้าย, ไม่ใช่กรณีการเตรียมการหรือ พยายามกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรตามมาตรา 5 วรรคสอง, ไม่ใช่กรณีการกระทำ ของตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนตามมาตรา 6, ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นแม้กระทำ นอกราชอาณาจักรแต่ความผิดฐานนี้ไม่ได้ถูกระบุไว้ในมาตรา 7, แม้ความผิดฐานทำร้าย ร่างกายผู้อื่นถูกระบุไว้ในมาตรา 8 (5) แต่ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายไม่ได้เป็นคนไทย,

ไม่ใช่กรณีเจ้าพนักงานของรัฐบาลไทยกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา 9 ดังนั้น นายคำม่วนจึงไม่สามารถดำเนินคดีกับนายเดวิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 295 ที่ศาลไทยได้